

Dlouhodobý záměr činnosti Filozofické fakulty na období 2011–2015

1. Úvod

Filozofická fakulta Ostravské univerzity předkládá v souladu s východisky formulovanými v „Dlouhodobém záměru činnosti univerzity na období 2011–2015“ svůj dlouhodobý záměr dalšího rozvoje (viz *Dlouhodobý záměr činnosti univerzity na období 2011–2015*. Ostravská univerzita, Ostrava 2010).

Filozofická fakulta vznikla současně s Ostravskou univerzitou roce 1991 rozdělením tehdejší Pedagogické fakulty v Ostravě na tři nová pracoviště, fakulty přírodovědeckou, pedagogickou a filozofickou. V průběhu dvaceti let své existence prošla zejména v posledním desetiletí stádiem rychlého růstu projevujícího se extenzivním zvyšováním počtů studentů ve všech formách studia, zakládáním nových studijních oborů (bakalářských, navazujících magisterských i doktorských) a fakultních pracovišť. Dnes má Filozofická fakulta Ostravské univerzity deset kateder a tři vědecko-výzkumná centra. Zabezpečuje výuku pro 2613 studentů ve 21 studijních programech /80 studijních oborech. V období 2011–2015 by měla být stávající organizační struktura zachována, popř. upravena v souladu s naplňováním dlouhodobých záměrů fakulty. V souvislosti se změnami ve strategii Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti vysokého školství nebude preferován další nárůst počtu studentů, naopak (zejména v magisterských a doktorských studijních programech) bude vyvíjen tlak na zvyšování jejich kvality zapojováním do vědecko-výzkumných aktivit fakulty.

Hlavní priority pro období 2011–2015:

- rozvoj stávající struktury studijních programů a oborů v bakalářském, navazujícím magisterském a ve vybraných oborech také v doktorském studiu
- stabilní zařazení fakulty ve vybraných oborech mezi výzkumná pracoviště (grantová aktivita, mezinárodní spolupráce, publikační a ediční činnost)
- podpora profesního a osobnostního rozvoje akademických pracovníků (systemizace, uplatňování pravidel kariérního růstu v souladu s vědecko-pedagogickými aktivitami pracovníka)

2. Vzdělávací činnost

Přes relativně krátkou historii se podařilo vytvořit v podstatě optimální a tradiční strukturu studijních programů a oborů. Cílem je tuto strukturu s níže uvedenými změnami udržet i do budoucna a pracovat na jejím zkvalitnění, tedy v souladu s celouniverzitním záměrem opustit cestu extenzivního rozvoje a zaměřit se na intenzifikaci a kvalitu.

U vědecky a personálně zajištěných oborů pokládáme za vhodné usilovat o naplnění celé triády VŠ studia (bakalářské, navazující magisterské, doktorské). Pro zachování vysoké úrovně studia považujeme za nutné udržet a zlepšovat odborný růst a graduační postup jednotlivých pedagogů v návaznosti na novou systemizaci a potřebu garance studijních programů a oborů, nesnižovat výrazně počet přijímaných studentů, a to jak s ohledem na „životnost“ jednotlivých oborů, tak pro zajištění výběru do navazujících forem studia.

Priority v jednotlivých oblastech vzdělávací činnosti pro období 2011–2015:

- Bakalářské studium - podpora odborného bakalářského studia, zejména u těch oborů, kde je zajištěna kontinuita navazujícího magisterského, popř. doktorského studia. V souladu s koncepcí vedení OU dojde k útlumu a posléze k ukončení oborů

zaměřených na sociální práci. Vzhledem k tomuto útlumu vedení zvažuje přípravu studia sociologie.

- Magisterské navazující studium - vzhledem ke stávající koncepci vzdělávání učitelů (SŠ může učit na ZŠ) nebudeme žádat o prodloužení akreditace studijního programu učitelství ZŠ. Prioritou je podpora vzdělávání učitelů SŠ a odborného studia. Vzhledem k ukončení navazujícího studia soc. práce považujeme za důležitý úkol přípravu odborného studia psychologie.
- Doktorské studium - udržení stávajících doktorských studijních programů. V případě splnění kvalifikačních požadavků a **odpovídající vědecké činnosti** podporujeme vznik nových doktorských studijních oborů. Vedení fakulty podporuje doktorská studia vznikající ve spolupráci se zahraničními partnery.
- V rámci CŽV bude poskytováno další vzdělávání pedagogickým pracovníkům ve stávajícím rozsahu. Bude podporována příprava a realizace dalších programů CŽV, zejména pak v rámci akreditovaných studijních programů v souladu s § 60, odst. 2 Zákona o VŠ.
- U3V bude nadále probíhat formou vzdělávacích cyklů zakončených osvědčením.

3. Vědecká a výzkumná činnost

Filozofická fakulta se dlouhodobě vyznačuje rozsáhlou a v některých oblastech i velmi kvalitní vědeckou činností. Tento trend se odráží v uspokojivé kvalifikační úrovni pracovníků, ve vysokém počtu akreditovaných doktorských studijních programů, v poměrně úspěšném zapojení studentů do vědecké činnosti, v bohaté publikační a ediční činnosti, která nemá na OU konkurenci, v solidní úspěšnosti při získávání projektů GAČR ad. Tato směřování pokládáme za nutné intenzivně rozvíjet. Jednak proto, že pěstování kvalitní výzkumné činnosti v humanitních a společenských vědách považujeme za jeden ze základních principů existence filozofických fakult, a také proto, že vědecký výkon se bude stávat stále důležitějším aspektem pro financování veřejných vysokých škol (viz *Zásady financování a pravidla stanovení rozpočtu VŠ pro rok 2011 a další*, MŠMT, 2010). Je reálné, aby se FF v některých oborech profilovala jako instituce s tzv. výzkumnou funkcí, což jí také zajistí stabilitu magisterských a doktorských studijních programů, kde postupně poroste přímá vazba vědeckých výsledků na financování.

Priority v jednotlivých oblastech vědecko-výzkumné činnosti pro období 2011–2015:

- Za základní směry výzkumu FF pro nacházející období považujeme:
 - Historický výzkum ekonomických a sociálních faktorů modernizace
 - Prostor regionu, krajiny a města v literárních a kulturních kontextech
 - Výzkum odborného jazyka angličtiny a němčiny
 - Člověk a dějiny v současné filozofické diskusi
 - Výzkum multikulturního prostředí Těšínska – multidisciplinární studium jazykových a literárních kontaktů
- Důležitým úkolem je snažit se kolem základních, prokazatelně úspěšných pilířů naší odborné činnosti vytvářet špičkové vědecké týmy (např. pomocí projektů EU).
- Máme v úmyslu dále podporovat a prohlubovat zapojení studentů do vědeckovýzkumné činnosti FF. A to prostřednictvím intenzivní účasti na SGS

projektech, které umožňují např. publikovat tiskem nadstandardní disertace a zapojovat doktorandy do dalších publikačních aktivit (v rámci fakultních a jiných časopisů). Budeme pokračovat v tradici každoročních studentských konferencí i v dalších akcích podobného typu (*Den s překladem*).

- Chceme dále rozvíjet bohatou a mnohostrannou ediční činnost, ne však výrazně extenzivním směrem, jak k tomu tíhla FF v posledních letech. Zaměříme se na zvýšení odborné, redakční i grafické kvality vydávaných publikací. Důležitým úkolem pro nejbližší období je inovovat pravidla pro ediční činnost a pro práci ediční komise.
- V předchozím období bylo na FF založeno šest odborných periodik, z nichž čtyři byly zařazeny na Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR (*Ostrava Journal of English Philology*, *Studia Germanistica*, *Studia Romanistica* a nově *Studia Slavica*, dále vydáváme časopisy *Historica – revue pro historii a příbuzné vědy*, *Psychologie a její kontexty*, navíc ve spolupráci s HÚ AV ČR *Hospodářské dějiny*). Jejich vydávání budeme v nadcházejícím období považovat za zásadní položku edičního plánu fakulty, našim cílem je ovšem vydávat pouze časopisy s faktickými parametry periodik, tedy se stabilizovanou redakcí, ustálenou strukturou i grafickou úpravou, fungujícím recenzním řízením a s periodicitou dvakrát v průběhu kalendářního roku (danou *Zákonem o periodickém tisku*). Budeme důsledně vyžadovat, aby byly tyto požadavky naplněny.
- Vzhledem k celofakultním prioritám je našim úkolem stimulovat vědeckou a publikační činnost pracovníků FF. V oblasti publikačních aktivit preferujeme cestu publikování ve vědeckých časopisech a ne dalšího nárůstu kvantity monografických spisů různého typu. Odborné časopisy vydávané FF a ostatními institucemi v ČR i v zahraničí poskytují značný prostor pro publikování vědecky zásadních příspěvků. Tato aktivita je smysluplnější a je také vzhledem k *Metodice hodnocení výsledků výzkumných organizací* pro FF mnohem efektivnější.
- Také pro následující období zůstává aktuálním úkolem všech pracovišť snaha získávat grantové projekty, především v rámci GAČR, MŠMT, MK i dalších resortů.

4. Zahraniční spolupráce

Vzhledem k měnící se struktuře financování vysokého školství budeme klást zvýšený důraz na zahraniční pedagogické i studentské mobility, a to jak v případě výjezdů členů naší akademické obce, tak v rozšiřování možností naší instituce přijímat zahraniční studenty i pedagogy. Z tohoto důvodu chceme nadále využívat uzavřených dohod v rámci programu Erasmus i dalších existujících mezinárodních bilaterálních smluv a dohod, zároveň pak považujeme za vhodné rozšiřovat stávající nabídku o nové možnosti mezinárodní spolupráce.

Priority v jednotlivých oblastech zahraniční spolupráce pro období 2011–2015:

- Program Erasmus – zachování stávající nabídky mobilit pro vědecko-pedagogické pracovníky i studenty s možností rozšíření této nabídky o vědecky či pedagogicky zajímavé destinace.
- Mobility studentů doktorských studijních programů – považujeme za žádoucí, aby každý student v doktorském studijním programu během svého studia na FF absolvoval alespoň jeden semestrální studijní zahraniční pobyt a získal tak mezinárodně srovnatelné vědecko-odborné zkušenosti.
- Podpora mobilit vědecko-pedagogických pracovníků na FF OU – v rámci odborného i pedagogického růstu vědecko-pedagogických pracovníků FF OU budou nadále

vytvářeny maximálně příznivé podmínky pro vyjíždějící pracovníky FF i pro příjezdy zahraničních akademiků na FF OU.

- Zahraniční studenti na FF OU – s výhledem na zatraktivnění FF pro přijíždějící zahraniční studenty podporujeme zvýšení nabídky realizovatelné výuky kurzů na FF v cizích jazycích.

5. Rozvoj

Pro realizaci převážné většiny cílů deklarovaných ve výše uvedených kapitolách bude nutné vytvořit odpovídající finanční, organizační a prostorové zabezpečení. To vyžaduje provedení analýzy organizační struktury kateder – zhodnocení, případné přehodnocení některých částí rozpočtových pravidel. V oblasti lidských zdrojů reagovat na všechny činnosti přenášené z rektorátu na fakultu maximálně efektivně a pokud možno využít rezerv a nenavyšovat počet neakademických administrativních zaměstnanců. V oblasti finančních zdrojů získat větší podíl finančních prostředků za vědeckou činnost. Na realizaci investičních akcí a rekonstrukcí získávat prostředky podáváním projektů a vytvářením fondu reprodukce majetku z vlastních příjmů.

Priority v jednotlivých oblastech rozvoje a investic pro období 2011–2015:

- Podpora přípravy týmových projektů financovaných ze zdrojů EU, příp. jiných mezinárodních zdrojů, ovšem s důrazem na jejich udržitelnost i po skončení jejich financování z výše uvedených zdrojů.
- Propojení fakultních činností s potřebami regionu (získávání financí z grantů a dotací z města a kraje).
- V oblasti financování pokračovat v rozdělování podle schválených pravidel na fakultě. Změny budou po projednání vedením předloženy ke schválení AS FF.
- Dokončit dislokaci fakulty do stávajících objektů Reální 3 a 5, Čs. legií 9.
- Účelně a efektivně využít pronájmů na Masarykově náměstí a Zahradní 1.
- V oblasti ekologických investic pokračovat v zateplování objektu ve správě FF (budova Reální 3 a Voliéra), zlepšovat technické parametry objektů (rekonstrukce topení v budově Reální 5, rekonstrukce elektrických rozvodů v objektu Čs. legií 9), rekonstrukci vstupu do objektu Reální 5, napojení Voliéry na dálkové vytápění, rekonstrukce dvora (výsadba zeleně).
- Podle finančních možností fakulty (univerzity) případně prostředků získaných z projektů a dalších zdrojů pokračovat v estetizaci a opravách dalších poslucháren a seminárních učeben v objektu Čs. legií 9.
- Zrekonstruovat posluchárnu E 304 a seminární učebny E302 a E303 a vstupní prostor k těmto místnostem (nové vybavení včetně nové audio techniky) a zapojit tlumočnickou učebnu k opraveným prostorám vytvořit kongresové centrum fakulty s nejméně 120 místy.
- Pokračovat v obměně výpočetní techniky v PC učebně a studovně FF.
- Připravovat dislokace děkanátu do 2.NP budovy E.
- Připravovat půdní vestavbu Reální 5.
- Připravovat zakoupení objektu Poštovní 5.

Zpracovali:

Doc. PhDr. Aleš ZÁŘICKÝ, Ph.D., děkan

Doc. Mgr. Jan MALURA, Ph.D., proděkan pro vědu a výzkum

Doc. Mgr. Marek OTISK, Ph.D., proděkan pro zahraniční vztahy a rozvoj

Mgr. Richard PSÍK, Ph.D., proděkan pro studium

PaedDr. Jaroslav KOZELSKÝ, tajemník

V Ostravě 2. 2. 2011